

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba engleză

Consiliul European
Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Secția a III-a

CAUZA PĂUNOIU împotriva ROMÂNIEI
(Cererea nr. 32700/04)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG
16 septembrie 2008

DEFINITIVĂ
16/12/2008

Această sentință poate suferi modificări de formă.

În cauza Păunoiu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), deliberând în cadrul unui complet format din:

Josep Casadevall, *Președinte*,
Elisabet Fura-Sandström,
Corneliu Bîrsan,
Egbert Myjer,
Ineta Ziemele,
Luis López Guerra,
Ann Power, *judecători*,

și Santiago Quesada, *Grefier al secției*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la data de 26 august 2008,
a pronunțat următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 32700/04), introdusă împotriva României, prin care un cetățean român, doamna Ileana Păunoiu (“reclamanta”), a sesizat Curtea la data de 16 iulie 2004 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (“Convenția”).

2. Guvernul român (“Guvernul”) a fost reprezentat de agentul său, domnul Răzvan-Horațiu Radu.

3. La 10 iulie 2007 Curtea a hotărât să comunice Guvernului cererea. Ea a decis că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună (art. 29 alin. 3).

ÎN FAPT

CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

4. Reclamanta s-a născut în 1961 și locuiește în Oreovica (Serbia).

A. Reclamația pentru daune în procedura penală împotriva M.I.

5. La 10 iulie 1995 reclamanta a fost rănită într-un accident de mașină cauzat de M.I. Ea a pretins daune în procedura penală care a fost instituită împotriva M.I.

6. Prin hotărârea definitivă din 19 noiembrie 1998, Curtea de Apel Pitești (“Curtea de Apel”) a dat o sentință cu privire la daunele pecuniare și nepecuniare aduse reclamantei și soțului ei. A dispus totodată ca M.I. să plătească o sumă lunară reclamantei până la încetarea stării sale de dependență. La 7 iulie și 15 decembrie 2000 cuantumul daunelor și nivelul ratelor lunare plătite reclamantei au fost actualizate.

7. La 15 noiembrie 2002 Curtea Supremă de Justiție a aprobat o cerere a Procurorului General de la Curtea Supremă de Justiție de a face recurs în anulare, suspendând hotărârea de acordare de daune cu privire la soțul reclamantei.

B. Proceduri de partaj

8. La 21 septembrie 1999 reclamanta și soțul ei au înaintat o acțiune cu scopul de a obține partajul proprietăților pe care le dețineau în proprietate comună, M.I. și soția lui. Ei au pretins că comunitatea de proprietate dintre soți a împiedicat aplicarea sentinței în favoarea lor, care se referea numai la M.I.

9. La 7 noiembrie 2000 Judecătoria Pitești (“Judecătoria”) le-a admis parțial pretențiile, și a divizat comunitatea de bunuri dintre M.I. și soția lui, și a alocat apartamentul lor lui M.I.

10. La 19 aprilie 2001 Tribunalul Argeș (“Tribunalul”) a respins recursul făcut de M.I. și de soția lui pentru că nu au plătit taxa prevăzută.

11. La 4 septembrie 2001 Curtea de Apel a admis printr-o decizie definitivă un recurs făcut de M.I. și de soția lui și a casat hotărârea Tribunalului, trimițând cauza înapoi pentru o examinare nouă a recursului lor. S-a constatat că M.I. și soția lui nu au fost informați cu privire la obligația de a plăti taxa sau suma datorată.

12. După o nouă încercare, pe 29 aprilie 2002 Tribunalul a respins recursul lui M.I. și al soției sale, ca neîntemeiat.

13. La 16 februarie 2004 Curtea de Apel a admis printr-o hotărâre definitivă un recurs ulterior al soției lui M.I., pe motiv că instanțele nu le-au examinat cererea reconvențională și a

casat hotărârea Tribunalului. A reținut cauza spre examinare ulterioară. La 22 noiembrie 2004 aceeași instanță a decis că cauza este de competența Tribunalului.

14. La 15 aprilie 2005 Tribunalul a admis recursul soției lui M.I. și a modificat hotărârea din 7 noiembrie 2000 după cum urmează: a admis pretențiile reclamantei dar le-a respins pe cele ale soțului ei, a partajat comuniunea de bunuri dintre M.I. și soția sa, a alocat apartamentul lor lui M.I. pentru a-i permite reclamantei să-și recupereze pretențiile materiale. Hotărârea a fost executorie.

15. La 31 octombrie 2005 Curtea de Apel a confirmat acea hotărâre printr-o hotărâre definitivă.

C. Încercări de recuperare a daunelor

16. Între 2001 și 2005 reclamanta a solicitat unor șapte judecători diferiți să pună în aplicare hotărârea în favoarea sa. Judecătorii au luat diferite măsuri, inclusiv au solicitat raportul unui expert și au pus apartamentul lui M.I. în vânzare prin licitație publică.

17. La 12 iunie 2001 Judecătoria a solicitat Inspectoratului de Poliție Argeș să numească un ofițer de poliție care să însoțească judecătorul la apartamentul lui M.I. La 20 decembrie 2002 a obligat M.I. să plătească reclamantei debitul prevăzut de sentință și a stipulat că apartamentul său va fi pus în vânzare în cazul în care nu va plăti.

18. La 19 decembrie 2005 judecătorul a înregistrat că reclamanta a primit o parte din suma datorată și a solicitat continuarea execuției pentru suma rămasă.

19. La 29 decembrie 2005 M.I. a vândut apartamentul. Reclamanta și soțul ei au introdus o acțiune civilă cu scopul de a obține o declarație prin care să se ateste că contractul de vânzare este nul pe motivul că M.I. a încercat să devină insolubil. La 19 octombrie 2007 Tribunalul a respins cererea ca fiind neîntemeiată printr-o hotărâre definitivă.

20. La 10 noiembrie 2006 reclamanta, prin executor judecătoresc, a solicitat instanței de judecată să aprobe o confiscare de proprietate. La 19 ianuarie 2007 Judecătoria a respins cererea ca fiind prescrisă.

ÎN DREPT

I. ASUPRA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI A ARTICOLULUI 6 ALINEATUL 1 DIN CONVENȚIE

21. Reclamanta a reclamat că durata procedurii de partaj a fost incompatibilă cu cerința de “termen rezonabil” prevăzută în articolul 6 § 1 al Convenției, care prevede următoarele:

“În determinarea drepturilor și a obligațiilor sale civile..., orice persoană are dreptul la... judecarea ... efectuată într-un termen rezonabil de [un] ... tribunal...”

22. Guvernul a contestat acel argument.

23. Perioada luată în considerare a început la 21 septembrie 1999 și s-a încheiat la 31 octombrie 2005. A durat deci șase ani, o lună și zece zile pentru trei nivele de jurisdicție.

A. Admisibilitatea

24. Curtea constată că această reclamație nu este vădit neîntemeiată, în sensul articolului 35, alineatul 3 din Convenție. Constată totodată că nu este inadmisibilă pe nici un alt temei. De aceea trebuie declarată admisibilă.

B. Pe fond

25. Curtea reiterează că rezonabilitatea duratei procedurii trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referire la următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantei și al autorităților competente și care era miza pentru reclamantă în litigiu (a se vedea, printre multe alte autorități, *Frydlender împotriva Franței* [GC], nr. 30979/96, § 43, CEDO 2000-VII).

26. Curtea a constatat frecvent încălcări ale articolului 6, alineatul 1 din Convenție în cauze cu probleme similare celei din prezenta cauză (a se vedea *Frydlender*, citat mai sus).

27. După examinarea tuturor materialelor ce i-au fost prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a prezentat nici un fapt sau argument care să o poată convinge să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză. Mai mult decât atât, litigiul din prezenta cauză a fost legat de compensarea daunelor aduse sănătății. Curtea opinează că natura litigiului a necesitat o atenție deosebită din partea instanțelor locale (a se vedea *mutatis mutandis*, *Marchenko împotriva Rusiei*, nr. 29510/04, § 40, 5 octombrie 2006).

28. În ceea ce privește jurisprudența aplicabilă subiectului, Curtea consideră că în cazul de față durata procedurilor a fost excesivă și nu a îndeplinit condiția de „termen rezonabil”.

Drept urmare, au fost încălcate prevederile articolului 6, alineatul 1.

II. ALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI ALE CONVENȚIEI

29. Reclamanta a depus câteva reclamații în baza articolului 6, alineatul 1, cu privire la procedura de partaj, pretinzând că instanțele locale nu au evaluat corect faptele, au interpretat greșit legislația internă și nu au fost imparțiale. A reclamat totodată imposibilitatea de a aplica hotărârea în favoarea sa și de a obliga pe M.I. să-i plătească partea restantă a sumei acordate conform hotărârii, pentru daune.

30. După luarea în considerare cu atenție a susținerilor reclamantei în lumina tuturor materialelor aflate în posesia sa, Curtea constată că, în măsura în care aspectele reclamate se încadrează în aria sa de competență, acestea nu dezvăluie nici o aparență de încălcare a drepturilor și a libertăților prevăzute în Convenție. Mai mult decât atât, în ceea ce privește reclamația cu privire la neexecutarea parțială a hotărârii definitive din procedura civilă dintre persoane private, nu există nici o aparență de lipsă de diligență din partea autorităților (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Fociac împotriva României*, nr. 2577/02, §§ 68-78, 3 februarie 2005).

31. Urmează ca acest capăt de cerere să fie declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, conform articolului 35, alineatele 3 și 4 din Convenție.

III. ASUPRA APLICĂRII ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

32. În conformitate cu art. 41 din Convenție:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă..”

A. Daune

33. Reclamanta a solicitat 30,000 euro (EUR) cu titlu de daune pecuniare, reprezentând cheltuielile de supraviețuire ocazionate ca urmare a accidentului. A mai solicitat 150,000 euro cu titlu de daune nepecuniare.

34. Guvernul a contestat reclamația de daune pecuniare pe motivul că nu s-a constatat o legătură causală între dauna pecuniară apreciată și pretinsa încălcare a duratei procedurilor. Mai mult decât atât, el a considerat că constatarea unei încălcări ar constitui în sine o satisfacție justă suficientă pentru orice daune nepecuniară pe care reclamanta ar fi suferit-o. În orice caz, ei au considerat că suma reclamată în acel sens era prea mare.

35. Curtea nu discernе nici o legătură causală între încălcarea constatată și pretinsa daună pecuniară; de aceea, respinge această reclamație. Cu toate acestea, consideră că reclamanta trebuie să fi suportat daune nepecuniare cu privire la încălcarea constatată. Judecând pe o bază echitabilă, admite o sumă totală de 700 euro pentru acel capăt de cerere.

B. Costuri și cheltuieli de judecată

36. Reclamanta a revendicat de asemenea 4.282 euro pentru costuri și cheltuieli ocazionate de procedurile la instanțele locale și la această Curte, defalcate după cum urmează: 782 euro pentru onorariul avocatului și cheltuieli diverse, și 3.500 euro pentru transportul din Serbia în România și traduceri. Ea a depus facturile pentru onorariul avocatului, datate aprilie 2000, decembrie 2005 și ianuarie 2006, și pentru plata onorariilor experților, taxa de timbru și combustibil.

37. Guvernul a contestat aceste reclamații. El a considerat că două din contractele de asistență juridică au fost încheiate după încheierea procedurilor, că onorariile experților au fost recuperate de reclamant prin procedurile interne și că taxa de timbru și onorariul avocatului plătite în aprilie 2000 ar fi putut fi recuperate de reclamant, dacă ar fi fost solicitate.

38. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea costurilor și a cheltuielilor de judecată numai dacă s-a arătat că acestea au fost ocazionate efectiv și în mod necesar și au fost rezonabile ca fi quantum. În această cauză, cu privire la informațiile aflate în posesie și referitor la criteriile de mai sus, și făcând o evaluare pe baze echitabile, conform articolului 41 din Convenție, Curtea acordă reclamantei 500 euro pentru costuri și cheltuieli de judecată.

C. Majorări de întârziere

39. Curtea hotărăște să aplice majorările de întârziere echivalente cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei procente.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE:

1. *Declară* cererea cu privire la durata excesivă a procedurilor, admisibilă, iar restul cererii inadmisibil;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a articolului 6, alineatul 1 din Convenție;
3. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantei, în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii în conformitate cu art. 44 alin. 2 din Convenție, 700 euro (șapte sute euro), plus orice sumă putând fi datorată cu titlul de daune nepecuniare;
 - (b) că statul pârât trebuie să plătească reclamantei, în același termen de 3 luni, suma de 500 euro (cinci sute euro), plus orice sumă putând fi datorată cu titlul de costuri și cheltuieli de judecată;
 - (c) că aceste sume vor fi convertite în moneda statului pârât, la cursul aplicabil la data achitării;
 - (d) că începând cu data expirării termenului amintit și până la momentul efectuării plății, sumele vor fi majorate cu o dobândă simplă, a cărei rată este egală cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei procente;
4. *Respinge* cererea de acordare a unei satisfacții echitabile pentru restul.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la data de 16 septembrie 2008, în aplicarea art. 77 alineatele 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte